LIETUVOS RESPUBLIKOS
SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJA

Vaistų politikos įgyvendinimo rezultatai

SAM Farmacijos politikos skyrius
Anželika Oraitė

Priimti sprendimai, siekiant užtikrinti geresnį pridėtinę terapinę naudą turinčių kompensuojamųjų vaistų prieinamumą:

2019-05-30 priimtas LR farmacijos įstatymo pakeitimas, kurio tikslas įtvirtinti Kompensavimo komisijos sudėties pakeitimą ir detalesnis svarstymo aplinkybių aprašymas (pvz. „svarstymo laiko stabdymas“).

2019-07-10 priimtas SAM įsakymo pakeitimas, kuriuo įdiegta nauja sveikatos technologijų, susijusių su vaistais, vertinimo sistema

2020-02-15 patvirtinta referencinė naudingumo vertė Lietuvai (farmaekonominio vaisto vertinimo matas ,,slenkstis“), kurią atitikus vertintojai teikia rekomendaciją Komisijai kompensuoti vaistą

2020-05-20 patvirtinus naują sprendimų dėl vaistų įtraukimo į kompensavimo sąrašus tvarką buvo visiškai įdiegta ES valstybių gerąją praktiką atitinkanti vaistų įtraukimo sistema

2013 – 2020 m. Komisijos priimti sprendimai dėl vaistų įrašymo į kompensavimo sąrašus

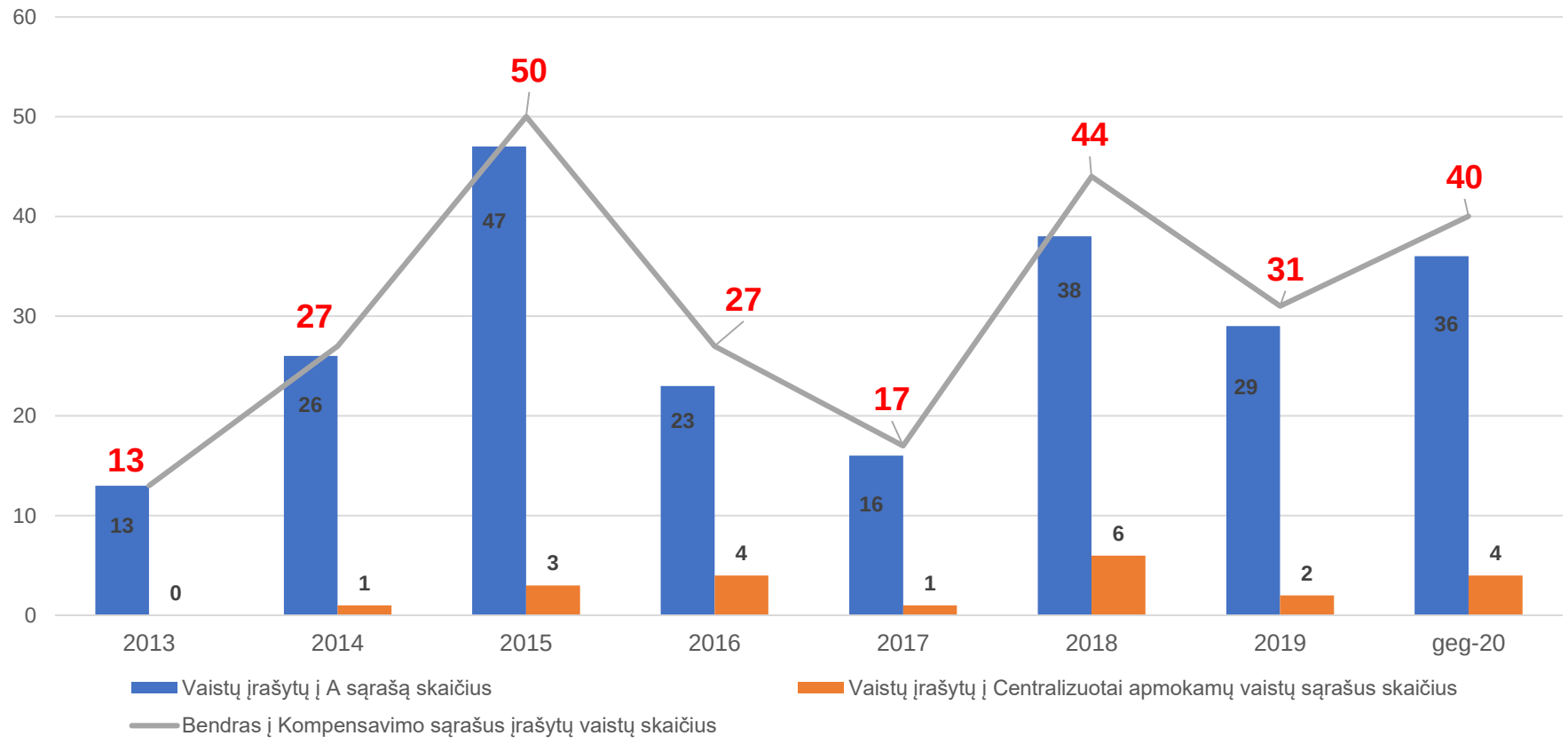

2019 – 2020 m. Komisijos priimti sprendimai dėl vaistų išbraukimo iš kompensavimo sąrašų

Peržiūrėtas B sąrašas ir išbraukti **26 vaistai,** nes neįrodytas jų efektyvumas

Priimtas sprendimas nuo liepos 1 d. nebeskirti **37 vaistų**, kurie turi analogus Kainyne ir yra nebekompensuojami naujiems pacientams nuo 2018 m. vidurio. Palikta galimybė tik įsigyti juos pacientams vaistinėse, kuriems jie yra jau išrašyti.

Priimtas sprendimas išbraukti vaistus (**vinpocetiną, pentoksifiliną, pramiracetamą ranolaziną** – pervertinus vaistus nustatyta, kad nesukuria pridėtinės terapinės vertės, 2019 m. išlaidos – apie 6,3 mln. Eur

Priimti sprendimai, siekiant užtikrinti vaistų kainų ir priemokų mažėjimą:

Kompensavimo lygmenų padidinimas;

2019-02-20, 2019-06-26 ir 2019-12-30 priimti LRV nutarimo Nr. 994 pakeitimai, kurių tikslas užtikrinti, kad nedidėtų kompensuojamos (bazinės) kainos ir užtikrinti geresnį mažo terapinio indekso kompensuojamųjų vaistų prieinamumą.

2019-10-27 priimtas Sveikatos draudimo įstatymo pakeitimas, kuriuo numatoma dengti priemokas už kompensuojamuosius vaistus bei jiems reikiamas MPP **mažas pajamas gaunantiems neįgaliems arba pensinio amžiaus žmonėms bei visiems 75-erių sulaukusiems asmenims**. Įstatymas įsigalios nuo **2020 m. liepos 1 dienos.**

Priemokų mažėjimas

2019 m. paciento priemokos, lyginant su 2018 m., sumažėjo – **apie 17 mln. Eur;**

Vidutiniškai per metus vienas pacientas, vartojantis kompensuojamuosius vaistus, sutaupė - **apie 15 Eur;**

2019 m. įgyvendinta:

- Pradėta kompensuoti **31 vaistą** (**7** iš Rezervinio vaistų sąrašo, t. y. kurie buvo įvertinti kaip turintys pridėtinę terapinę vertę);
- Patikslintos akinių lęšių skyrimo sąlygos – pradėta kompensuoti šiek tiek platesniam pacientų ratui;
- Padidintas uridomų kompensavimo skaičius – nuo 5 vnt./mėn. iki 30 vnt./mėn.

2020 m. per 5 mėn. įgyvendinta:

- Priimti sprendimai dėl **40 vaistų kompensavimo** (**23** iš Rezervinio vaistų sąrašo, t. y. kurie buvo įvertinti kaip turintys pridėtinę terapinę vertę);
- Patikslintos tvarsčių skyrimo sąlygos – pradedami kompensuoti ankščiau;

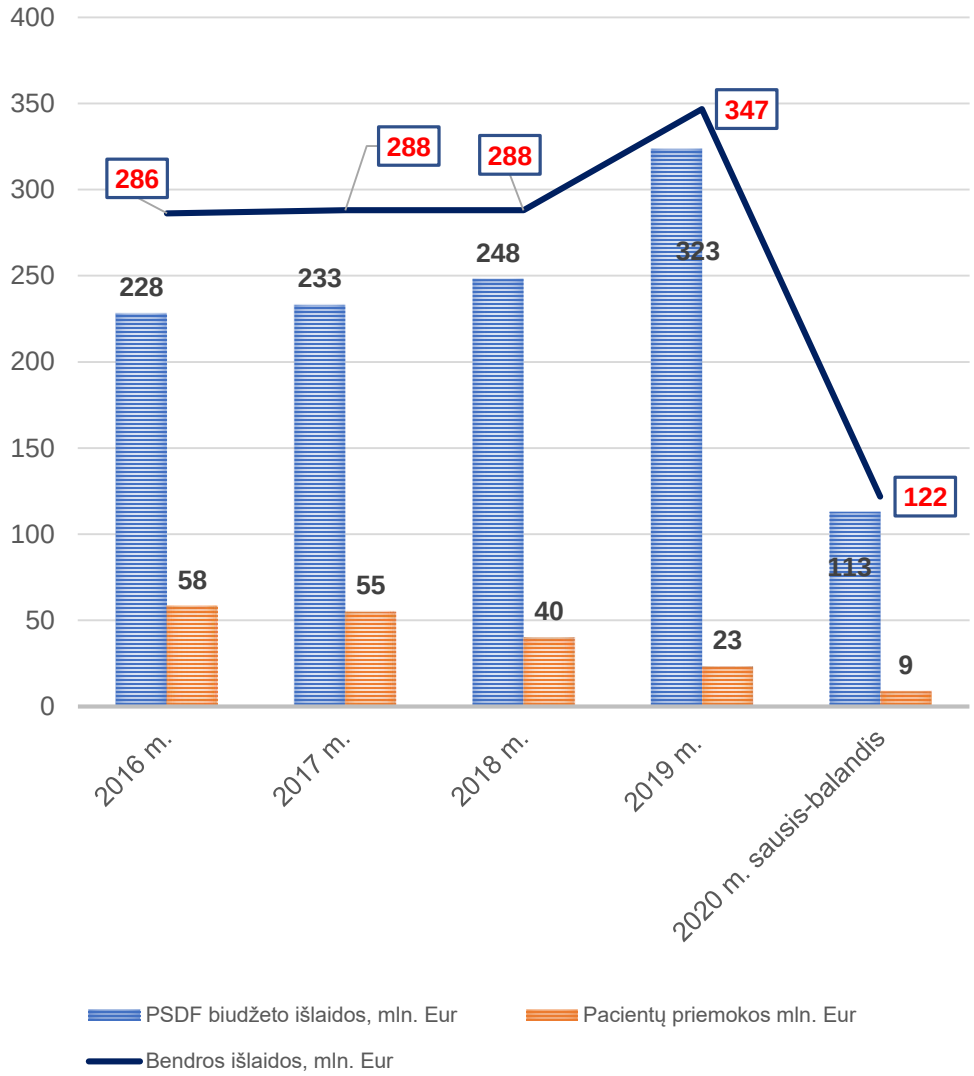

Vidutinės paciento priemokos, tenkančios vienam receptui, kaita

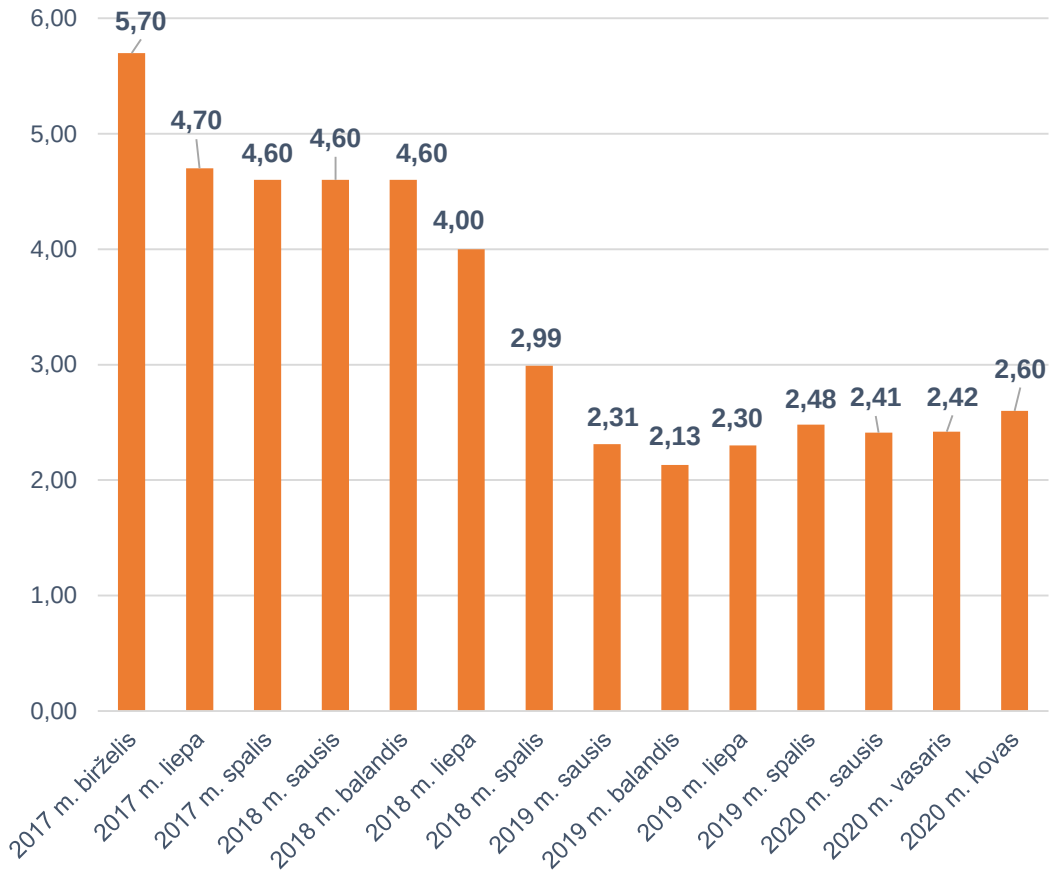

Šaltinis: Sveikatos apsaugos ministerijos sugeneruoti duomenys iš Valstybinės ligonių kasos informacinės sistemos SVEIDRA

Nuo 2020 m. liepos 1 d. priemokų dengimas mažas pajamas gaunantiems ir sulaukusiems 75 m. asmenims

2019-10-27 Lietuvos Respublikos Seime buvo priimtas Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 2,10,11 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymas, kuriuo numatoma dengti priemokas kompensuojamuosius vaistus bei MPP **mažas pajamas gaunantiems žmonėms bei visiems sulaukusiems 75-erių m. asmenims**.

Įstatymas įsigalios nuo **2020 m. liepos 1 dienos.**

VAISTŲ PRIEMOKŲ SUMAŽĖJIMAS

Pacientų išlaidų procentinė dalis nuo visų išlaidų komp. vaistams 2012-2020 m. svyravo nuo **21** iki **19** proc.

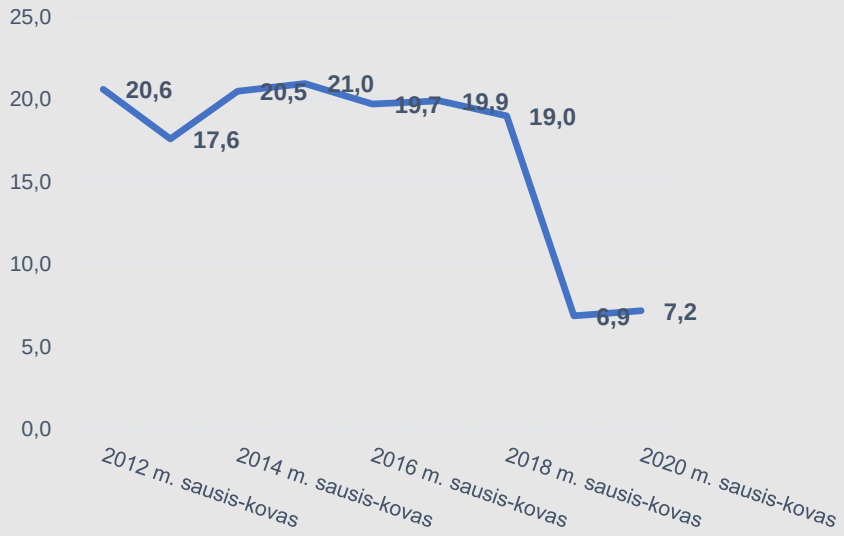

2019-2020 m. pacientų išlaidų dalis kompensuojamiesiems vaistams sumažėjo net iki **7 proc.**- tai dviem trečdaliais mažiau už daugiamečius praeities lygius.

Vidutinė priemoka, tenkanti vienam receptui sumažėjo nuo **5,7 Eur** iki **2,6 Eur** (**3,1 Eur**)

Pacientai 2019 m. palyginti su 2018 m. sutaupė **17 mln. Eur;**

LIETUVOS RESPUBLIKOS
SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJA

Racionalaus vaistų vartojimo skatinimas
„Išmintingojo vaistų sąrašo“ projekto įgyvendinimas Lietuvoje ir siektini rezultatai:

- Viena sėkmingiausių RVV skatinančių iniciatyvų – Švedijos „Išmintingasis vaistų sąrašas“.
- Leidžiamas kasmet nuo 2000 m.
- Pasiekti geri rezultatai, didelis rekomendacijų laikymasis tarp specialistų.

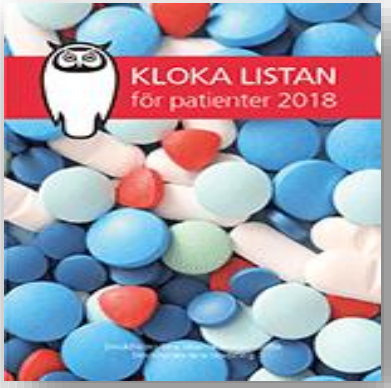

Sudarytas „Išmintingasis vaistų sąrašas“ suteiktų gydytojui **nešališką, moksliniais įrodymais pagrįstą** informaciją lietuvių kalba apie vaistus ir leistų pacientui paskirti tą vaistą, kurio **veiksmingumo, saugumo ir kainos** santykis yra **optimalus**.

Taip pat „Išmintingojo vaistų sąrašo” ir jo pristatymui skirti mokymai prisidės prie sveikatos priežiūros specialistų, farmacijos specialistų ir pacientų informavimo apie gydymo vaistais naujoves ir kaip būtina gydymo procese vadovautis racionaliais vaistų vartojimo principais.

„Išmintingojo vaistų sąrašo“ projekto įgyvendinimo grafikas:

Parengiamas "Išmintingasis vaistų sąrašas" sveikatos priežiūros ir farmacijos specialistams	Parengtas leidinys pacientams apie racionalų vaistų vartojimą	Parengtų leidinių platinimas	Mokymai sveikatos priežiūros, farmacijos specialistams ir pacientams
2019 m. birželio 10 d. – 2020 m. lapkričio 30 d.	2020 m. rugsėjo 1 d. – 2020 m. lapkričio 30 d.	2020 m. gruodžio 1 d. – 2021 m. sausio 31 d.	2021 m. sausio 31 d. – 2021 m. rugpjūčio 31 d.

Kas padaryta ir ką dar reikia nuveikti?

Nuveikti darbai:

- Sumažėjusios pacientų priemokos
- Ženkliai pagerėjęs vaistų ir MPP prieinamumas
- Įdiegta daugelyje ES šalių taikoma vaistų vertinimo ir sprendimo priėmimo tvarka

Planuojami darbai:

- Pasitikėjimo generiniais vaistais skatinimas
- „Išmintingojo vaistų sąrašo“ projekto įgyvendinimas
- Klinikiniais rezultatais pagrįstų sutarčių plėtra